

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος 11'.

Συνδρομή ἑτησίαι : Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτήσιαι. — Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6

4 Ἰουλίου 1882

Ἡ δημοσίευσίς τῆς « Ἀθηναίδος », διακοπεῖσα ἐν τῷ φύλλῳ τούτῳ διὰ παρεμπέσον κώλυμα, θέλει ἐξακολουθήσει ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς.

Ἡ ΠΡΩΤῆ ΑΠΑΘΗ

Ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐμετρεῖτο τὸ σῶμά μου ἐπὶ τοῦ πῆχους καὶ τὰ ἔτη μου ἐπὶ τῶν δακτύλων, ἔτρεφον ἔρωτα σφοδρὸν πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν. Τὸ πάθος τοῦτο μοὶ ἀπέμεινεν ἔατοτε, εἰ καὶ πως ἐμετριάσθη κατόπιν, ἀφοῦτο μείζονα κρίσιν ἀποκτήσας ἐπέισθη ὅτι ἡ θεία τέχνη τοῦ Γουττμπεργίου ἐξυπηρετεῖ ὡς ἀνάγκητος θεραπευτικὸς μετ' ἴσης προθυμίας τοὺς διαυγεστάτους ὡς καὶ τοὺς τερατοτόκους νόας. Ἄν ἡ ὑπέρμετρος κατανάλωσις τῆς πνευματικῆς τροφῆς ἐπιφέρει ἐν τῇ διανοίᾳ δυσπεψίαν, ὡς ἡ λαίμαργος καταδρόχθισις ποικίλων ἐδερμάτων ἐν τῷ στομάχῳ, τόσον πολυσύνθετον ὀνήλευμα ἐγκυκλοπαιδικῶν ἀναγνωσμάτων κατέλυσε τὸ πνεῦμά μου κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, ὥστε ἂν δὲν ὑπέστην διατάραξιν τῶν διανοητικῶν μου δυνάμεων ὀφείλω τοῦτο εἰς τὴν ἰσχυρὰν ἴσως τοῦ ἐγκεφάλου μου κρᾶσιν, ἢ, ὕπερ πιθανώτερον, εἰς τὸ ὅτι τὸ μέγα μέρος τῶν ἀναγνωσμάτων δὲν ἀνήγετο ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἀντιλήψεώς μου. Ὁρισμένον καιρὸν πρὸς τοῦτο δὲν εἶχον, διότι ἀνέκαθεν δὲν ἤμην ἔνθερος λάτρις τῆς αὐστηρῆς βρεττανικῆς μεθοδικότητος. Ἄλλ' ἀφοῦ ἤθελον συμπλακῆ ἐπὶ τινα ὥραν μετὰ τῶν δυστρόπων χρόνων τῶν ἀνωμάτων ρημάτων, ἀφοῦ ἤθελον ἀνακαλύψει ἐντὸς σωρείτου ἀριθμῶν τὸν ὡς φυγόντικον ὑποκρυπτόμενον μέγιστον κοινὸν διαιρέτην, ἀφοῦ ἤθελον παίξει μετὰ τοῦ Δάφ, μεγάλου κυνὸς τῆς Νέας Γῆς ἀνεχομένου μετὰ γενναϊοφρονος ἐγκαρτερήσεως τὸ μικρὸν τοῦ σώματός μου βάρος ἐπὶ τῆς σπονδυλικῆς στήλης καὶ τὸν διὰ τοῦ χειρομάκτρου χαλινὸν περὶ τὸ ρύγχος του, ἀφοῦ ἤθελον παρατάξει μετὰ στρατηγικῆς δεξιότητος ὑπερφυοῦς κατὰ τάγματα καὶ κατὰ λόγους τοὺς χαρτινοῦς πετεινοῦς μου, δὲν ἐπορευόμην μετ' ἄλλων συντρόφων νὰ συμμετάσχω τοῦ μανιώδους πετροπολέμου ἢ νὰ σιροτήσω ὡς πῶλος καταδιώκων ἐντὸς τοῦ σιτοφόρου ἀγροῦ μετὰ ξυλίνου ξίφους τὸν ὀμήλικα ὑποτιθέμενον ληστήν, ἀλλὰ καθήμενος πρὸ τῆς μικρᾶς μου τραπέζης ἀ-

νεγίνωσκον μέχρις οὗτοι οἱ ὀφθαλμοὶ ἐσφραγίζοντο τέλει ἐν τῷ ὕπνῳ.

Τὰ βιβλία ἄπερ ἀνεγίνωσκον ἦσαν ποικίλα, ὡς προσέπον. Ἐν πρώτοις ἐν Ὁρολόγιον τῆς μάμης μου, ὕπερ ἐκ τῆς καθημερινῆς χρήσεως εἶχε πάθει ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἀμφιβάλλω ἂν καὶ ὁ ἐμπεριότερος ὠρολογοποιὸς ἠδύνατο νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν διόρθωσίν του, διότι τὰ φύλλα του εἶχον ἐκλεπτυνθῆ ὡς τὰ σώματα τῶν ἐν αὐτῷ ὑμνουμένων ὀσίων καὶ ἀσκητῶν. Ἐπειτα ἤρχοντο κατὰ σειράν, ἡ Ἱερὰ Ἱστορία, οἱ Μῦθοι τοῦ Αἰσώπου, ἡ Γενοβέφα, αἱ Ὑψηλόταται παρουργίαι τοῦ Βερτόλδου, ἡ Ἀραβικὴ Μυθολογία, ὁ Ἐρωτόκριτος, ὁ Ροβινσὼν πᾶσα ἡ χορεία τῶν ἀφελῶν καὶ ἀπλοικῶν τροφῶν ὑπ' ὧν ἐξεπαιδαγωγεῖτο ἡ νεαρὰ ἡλικία τῶν παρωχημένων γενεῶν, πρὶν ἡ γενικευθῆ ἐπὶ τοσοῦτον ἡ παιδεία, ὥστε οἱ παῖδες νὰ θηλάζωσι μετὰ τοῦ μητρικοῦ γάλακτος καὶ τὰς νομολογικὰς ἐξηγήσεις τοῦ Dalloz ἢ τὰς πολιτικὰς θεωρίας τοῦ Bluntschli. Τὴν φιλοσοφίαν ἀντεπροσώπευε παρὰ τῇ μικρᾷ μου βιβλιοθήκῃ μία ταπεινὴ Συλλογὴ Γρωμικῶν, τὴν δὲ καθόλου ἱστορίαν ὁ Βίος τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ σύντομοί τις Ἱστορία τῆς Γαλλίας. Πᾶσας τὰς λελιπασμένας καὶ καταστίτους σελίδας τῶν βιβλίων τούτων κατεβίβρωσκον ἐκ περιτροπῆς, ἀποθησαυρίζων ἐν ἐμοὶ συμμιγῆ σοφίας χυλόν. Ἐνίοτε δὲ, κατὰ τὰς ὥρας τῆς ῥέμβης—διότι ἀπὸ τῆς ἡλικίας ἐκείνης ἀμύσταξ ἔτι νεωκόρος διαβίων ὑπὸ τὸν πρόδομον τοῦ μεγάλου τοῦ ρομαντισμοῦ τεμένους ἔρρεπον πρὸς τὴν χαῦνον ὄνειροπόλησιν—ἀνεκινᾶτο ἐν τῷ πνεύματι μου ἐσμός φανταστικῶν ὄντων καὶ οἱ ἀπλανεῖς ὀφθαλμοὶ μου ἔωρον ἐντὸς ὀμιχλώδους πανοράματος ἀντιπαρερχομένης τὰς σκιὰς τῶν ἡρώων τῶν βιβλίων μου. Καὶ προσμειδία μοι ἡ σώφρων Γενοβέφα περιπλέγδην βαίνουσα μετὰ τοῦ ἀρηϊφίλου Μακεδόνα, καὶ ὁ Ἀμπουθάρης τῶν ἀραβικῶν μύθων ἄγων με ἐκ τῆς χειρὸς μετέβαινε πρὸς ἀναζήτησιν τῆς ἐρήμου νήσου τοῦ Ροβινσῶνα, καὶ ἀντικρίζον οἱ ἑπτὰ Μακαθαῖοι τοὺς Μεροβιγγίους βασιλεῖς καὶ οἱ τετραπόδες τοῦ Αἰσώπου σοφοὶ ἀπήγγελλον ἐκ στήθους τὰ κοντάκια καὶ τὰ ἀπολυτίκια τοῦ Ὁρολόγιου.

Τὸ ἰδανικόν μου, τὸ διακαές μου ὄνειρον ἦτο φυσικῶς τῷ λόγῳ ἢ ἀποκτῆσις βιβλίων. Περὶ τὴν ἐκλογὴν ὅμως αὐτῶν, ἢ κάλλιον εἰπεῖν περὶ τὸν πρὸς αὐτὰ ἔρωτα ἐκυριεύομην ἐνίοτε ὑπὸ πικρᾶ δό-